

Fakta om samvær

Reflection | *Juni 2009*

Samvær

Udviklingen i antallet af ægteskabssager ved domstolene, samværsafgørelser i statsamterne, afgørelser i separationssager i statsamterne samt antallet af skilsmisser og vielser.

År	Ægteskabssager ved byretterne	Samværsafgørelser i statsamterne	Afgørelser i		
			separationssager i statsamterne	Antal skilsmisser	Vielser
1998	4.178	9.091	11.913	13.141	34.733
1999	4.325	10.002	12.504	13.537	35.439
2000	4.987	11.560	13.609	14.381	38.388
2001	5.527	10.401	13.203	14.597	36.567
2002	6.199	10.743	13.747	15.304	37.210
2003	6.547	11.603	13.986	15.763	35.041
2004	6.813	11.747	14.526	15.774	37.711

Kilde: Barnets perspektiv. Betænkning nr. 1475.

Reflection | Juni 2009

Samvær

Antal sager i Familiestyrelsen

Sagstype	2007	2008
Samværs- og forældremyndighedssager	1391	1909
Bidragssager	1172	1563
Navnesager	1313	598

Kilde: Direktørkontrakt 2009. Justitsministeriet Familiestyrelsen

Reflection | *Juni 2009*

Samvær

Klager over sager fra statsamterne. Afgørelser i Familiestyrelsen 2004

	Stadfæstelse	Medhold
Klager anmoder om fastsættelse af samvær	98%	2%
Klager anmoder om ophævelse eller suspension af samvær	70%	30%

Kilde: Samvær. Høring af børn. Børnesagkyndig rådgivning. Konfliktmægling . Statistik 2004 . Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender . Familiestyrelsen

Reflection | Juni 2009

Samvær

”I samværssager kan der opstå problemer, når sociallovgivningen, der har fokus på børns beskyttelse, støder sammen med familielovgivningen og forældreansvarsloven, der også har fokus på, at barnet har ret til to forældre.”

Kilde: Supplerende NGO-rapport - til den danske regerings fjerde periodiske rapport til FN's komité for barnets rettigheder. Maj 2009.

Reflection | *Juni 2009*

Samvær

”[...]Rapporteringsgruppen [vil] pege på de afgørelser om samvær, der træffes mod den ene eller begge forældremyndighedsindehaveres ønske. Rapporteringsgruppen har kendskab til, at børn, hvis forældre er stærkt uenige i meget vigtige opdragelsesspørgsmål, tvinges til en dele-ordning, uden at forældrene støttes i at få ordningen til at fungere til barnets bedste.”

Kilde: Supplerende NGO-rapport - til den danske regerings fjerde periodiske rapport til FN's komité for barnets rettigheder. Maj 2009.

Reflection | *Juni 2009*

Tvangsfuldbyrdelse af forældre- og samværssager

- 1224 forældremyndigheds- og samværssager, der kunne tvangsfuldbyrdes ved fogedretten efter retsplejelovens § 536, og som blev indledt i 2002, og afsluttet i perioden fra maj til august 2003 i en af landets 82 fogedretter.
- 72,5 % samværssager
- Ud af 2/3 af sagerne var årsagen til modsætning af udlevering:
 - Barnet ville ikke udleveres 28,7%
 - Forælders utryghed ved udlevering 20,2%
 - Misforståelser omkring aftaler 15,7%

Kilde: Justitsministeriets Forskningsenhed: Undersøgelse af fogedretternes praksis i samværs- og forældremyndighedssager, maj 2004.

Reflection | Juni 2009

Vold

Andel kvinder som siden det fyldte 16. år har været udsat for overgreb, fordelt efter overgrebets art og relationen til gerningsmanden. Procent.

	Nuværende mand, samlever eller kæreste	Tidligere mand, samlever eller kæreste	Anden familie eller bekendt	Fremmed
Trusler om fysisk skade	0,6	13,3	5,2	8,3
Kastet noget efter sig	0,7	9,7	1,8	2,7
Blevet skubbet, taget fat i	1,4	13,3	3,3	5,3
Slået, sparket, bidt	0,9	11,2	2,1	1,9
Kvælertag, skolde person	0,1	4,1	0,6	0,8
Brugt/truet med våben	-	2,6	0,9	2,2
Anden vold	< 0,1	0,9	0,5	0,7
Tvangssamleje	0,1	2,7	1,3	0,9
Forsøg på tvangssamleje	0,1	1,9	2,1	2
Ubehagelig seksuel berøring	0,1	4,2	10,5	10
Tvunget til sex med anden	-	0,5	0,1	< 0,1
Anden seksuel vold	-	0,3	0,2	0,2

Kilde: Dansk rapport vedr. deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS) .
Flemming Balvig og Britta Kyvsgaard, Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed

Reflection | Juni 2009

Vold

Følger af overgreb fordelt efter relation til gerningsmand og skadens karakter. Procent.

	Partner	Ikke-partner
Indre skader	2	2
Brækkede knogler, brækket næse	3	3
Hoved- eller hjerneskade	3	1
Snitsår, brandsår	4	1
Overfladiske skrammer	23	17
Kom ikke fysisk til skade	65	76
I alt	100	100

Kilde: Dansk rapport vedr. deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS) .
Flemming Balvig og Britta Kyvsgaard, Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed

Reflection | Juni 2009

Vold

Årsag til ikke at anmelde hændelsen til politiet set i forhold til relation til gerningsmanden. Procent.

	Partner	Ikke-partner
Klarede det selv/familiesag	41	29
Ikke alvorligt nok	45	53
Politiet ville/kunne ikke gøre noget	9	12
Frygt for repressalier	10	4
Var skamfuld/følte skyld	10	3
Ville skjule hændelsen	5	2
Af hensyn til gerningsmanden	6	5
Del af jobbet	0	10
Andet	3	2
Bange for ikke at blive troet på	2	1

Kilde: Dansk rapport vedr. deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS) .
Flemming Balvig og Britta Kyvsgaard, Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed

Reflection | Juni 2009

Vold

”De partnerovergreb, kvinderne har været udsat for, anses gennemgående for at være mere alvorlige end ikke-partnerovergrebene, og noget flere af ofrene er kommet fysisk til skade ved denne form for overgreb. Til trods herfor anses partnerovergrebene sjældnere for at være ”kriminelle” end andre former for overgreb, og de er sjældnere blevet anmeldt til politiet. ”

Kilde: Dansk rapport vedr. deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS)
Flemming Balvig og Britta Kyvsgaard, Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed

Reflection | *Juni 2009*

Vold - påvirkning af barnet

”Når nogen angriber den nærmeste omsorgsperson, et barn er knyttet til, afhængig af og elsker, rammer det psykologisk barnet selv. Forældrene er de to mennesker, barnet elsker mest, og som det selv intuitivt ved, at det er dybt afhængigt af. Derfor er det en traumatiserende oplevelse for barnet, når faderen angriber moderen. Den første gang faderen slår, ændrer moderens og barnets verden sig fundamentalt. Barnet (og moderen) vil opleve en konstant frygt for, at faderen vil slå igen, og de vil bevidst og ubevidst forsøge at dæmme op for, at det sker igen. At leve i en familie, hvor faderen begår vold mod moderen vil for mange børn indebære, at de befinder sig i en kronisk beredskabs- og spændingstilstand, hvor de bruger deres energi og opmærksomhed til at se efter tegn på mulig vold og på at observere og aflæse andres følelser og reaktioner. Børn observerer og påvirkes af hele voldsmønsteret.”

Kilde: Samværssager i voldsramte familier. Et pilotprojekt om at fremme et børneperspektiv i samarbejdet mellem kommune og statsamt. Nell Rasmussen. Videns og formidlingscenter for socialt udsatte.

Reflection | Juni 2009

Vold – påvirkning af barnet

SFI's undersøgelse af 6.000 7-årige børn i 2006 viser:

- I 19% af de familier hvor der er samlivsbrud forekommer der fysisk og psykisk mishandling af moderen
- I 4% af alle familier forekommer der fysisk og psykisk mishandling af moderen

Kilde: Samværssager i voldsramte familier. Et pilotprojekt om at fremme et børneperspektiv i samarbejdet mellem kommune og statsamt. Nell Rasmussen. Videns og formidlingscenter for socialt udsatte.

Reflection | *Juni 2009*

Statsamtets praksis i Århus

”Hvad enten statsamtet ser sin praksis som bestemt af Familiestyrelsen, eller der er tale om en lokal forståelse, synes statsamtets samværsafgørelser i voldsramte familier at bygge på en forståelse af faderens vold mod moderen udelukkende som en konflikt mellem de voksne.”

Kilde: : Samværsager i voldsramte familier. Et pilotprojekt om at fremme et børneperspektiv i samarbejdet mellem kommune og statsamt. Nell Rasmussen. Videns og formidlingscenter for socialt udsatte.

Reflection | *Juni 2009*

Samvær

”Når børn og unge fra skilsmissegfamilier udsættes for omsorgssvigt (for eksempel alkoholmisbrug, vold og psykisk ustabilitet) under samvær, har myndighederne svært ved at håndtere oplysninger fra den ene forælder om den anden forælders svigt over for barnet. Det er rapporteringsgruppens opfattelse, at det hyppigt bliver opfattet som partsindlæg i en konflikt, når den ene forælder har problematiseret den anden forælders omsorgsevne.”

Kilde: Supplerende NGO-rapport - til den danske regerings fjerde periodiske rapport til FN's komité for barnets rettigheder. Maj 2009.

Reflection | *Juni 2009*

Statsamtets praksis i Århus

”Sammenfattende kan man sige, at statsamtets børneperspektiv er formaliseret og kommer til udtryk gennem at børn inddrages og bliver hørt i sagsbehandlingen. Barnets udsagn indgår som et (væsentligt) moment blandt andre i afvejningen af barnets bedste og faderens ret. Hvor der [...] er tale om mindre børn, der er udsat for fysisk eller psykisk vold fra faderen under samvær, overvejer beskyttelseshensynet til barnet hensynet til faderens ret ved statsamtets endelige samværsafgørelse. Dette kommer klart til udtryk i vejledningen om statsamternes sagsbehandling af samværsager”

Kilde: : Samværsager i voldsramte familier. Et pilotprojekt om at fremme et børneperspektiv i samarbejdet mellem kommune og statsamt. Nell Rasmussen. Videns og formidlingscenter for socialt udsatte.

Reflection | Juni 2009

Bortvisninger fra hjemmet

1. juli 2004 til 9. juni 2006 registreredes 45 sager om bortvisning fra hjemmet oftest på baggrund af simpel vold, men også trusler eller alvorligere vold

- Alle bortviste var mænd
- Højest 4 % af de potentielle sager førte til bortvisning
- 42 af de forurettede var kvinder
- 3 af de forurettede var kvinder og børn
- Der var børn tilmeldt på adressen i 37 sager
- Ved bortvisningen var parterne i alle sager samboende
- I gennemsnit havde parrene haft fælles adresse i 7 år inden bortvisningen
- Grundlaget for bortvisningsafgørelsen er typisk:
 - Begrundet mistanke om vold
 - Antagelse om at forbliven vil føre til mere kriminalitet
 - At bortvisning ikke står i misforhold til sagen i øvrigt
 - Hensyn til børn anføres sjældent som årsag

Kilde: Evaluering af lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold mv.
Justitsministeriets Forskningsenhed. December 2006

Asocial adfærd - Psykopati

- Mellem 2-4% af befolkningen er psykopater (100.000-200.000)
- Klart flest er mænd

Kendetegn:

- Grov ligegyldighed over for andres følelser
- Manglende ansvarsfølelse
- Manglende respekt for sociale normer
- Manglende evne til at fastholde forbindelser til andre
- Lav frustrations- og aggresionstærskel
- Manglende evne til at lade sig påvirke af erfaringer – inklusiv straf
- Tendens til at bortforklare, fralægge sig skyld og projicere dette ud i omgivelserne
- Manglende evne til at føle skyld

Kilde: Speciallæge i psykiatri, Ph. D. Henrik Day Poulsen

Reflection | Juni 2009

Asocial adfærd - Narcissisme

Kendetegn:

- Optaget af egen storhed
- Bliver let krænket
- Ønsker konstant bekræftelse og beundring fra omgivelserne
- Kan udvikle et narcissistisk raseri
- Forventer særbehandling
- Ønsker at dække over et lavt selvværd

Kilde: Speciallæge i psykiatri, Ph. D. Henrik Day Poulsen

Reflection | *Juni 2009*

Asocial adfærd - hverdagslivet

Kendetegn:

- Har ingen problemer med at lyve
- Er gode til at udnytte andre
- Manipulerer
- Er fokuseret på egne behov
- Finder nyttige bekendtskaber for siden at kassere dem, når de ikke længere er nyttige
- Kan forvente særbehandling
- Har store tanker om fortræffelighed og formåen
- kan let blive krænket ved kritik
- Indleder "straffeaktioner" mod krænkeren
- Kan fremstille sig selv som offer på trods af påviselig skadelig adfærd fra andre
- Kan optræde yderst charmerende for at opnå egen behovstilfredsstillelse

Kilde: Speciallæge i psykiatri, Ph. D. Henrik Day Poulsen

Reflection | Juni 2009

Asocial adfærd – de voldelige

Kendetegn:

- Hustruvold
- Åndelig vold
- Impulsstyret
- Lav frustrationstærskel

Kilde: Speciallæge i psykiatri, Ph. D. Henrik Day Poulsen

Reflection | *Juni 2009*